

6. Stasiuk, B. V. (2011) Chastkovi ekvivalenty u vidtvorenni anglo-movnykh khudozhnikh tekstiv u ukrayins'komu pereklyadi (na materialy romaniv The Lord of the Rings by J. R. R. Tolkien i A Wizard of Earthsea by U. K. Le Guin) [Partial equivalents in rendering of English fiction texts in Ukrainian translation (a study based on the novels The Lord of the Rings by J. R. R. Tolkien and A Wizard of Earthsea by U. K. Le Guin)]. Kyiv.

7. Ansen, David (2007). "Ansen on Ratatouille". Newsweek. Retrieved February 5, 2014. Access mode: <http://www.newsweek.com/anssen-ratatouille-102579>

8. <https://www.merriam-webster.com/>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Катерина Бондаренко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: аудіовізуальний переклад, соціолінгвістика.

Олена Балуба – учитель-методист НВК "ЗНЗ I-III ступенів № 9 – спеціалізована школа" м. Олександрія

Наукові інтереси: методика викладання іноземної мови.

Дар'я Малия – слухач Малої Академії Наук України, учениця 10 класу НВК "ЗНЗ I-III ступенів № 9 – спеціалізована школа" м. Олександрія.

Наукові інтереси: аудіовізуальний переклад.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Kateryna Bondarenko – PhD in Contrastive Linguistics, associate professor at Chair of Translation, Applied and General Linguistics of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University.

Scientific interests: audiovisual translation, sociolinguistics.

Olena Baluba – school counselor at Oleksandriya secondary school №9.

Scientific interests: didactics of foreign languages.

Daria Maliar – Student of The Junior Academy of Sciences, Oleksandriya secondary school №9.

Scientific interests: audiovisual translation.

УДК 81322.4

МЕТАФОРИЧНІ ТЕРМІНИ СФЕРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ДО ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Олександр БОНДАРЕНКО (Кропивницький, Україна)

e-mail: abondarenko@translatel.com

БОНДАРЕНКО Олександр. МЕТАФОРИЧНІ ТЕРМІНИ СФЕРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ДО ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Статтю присвячено визначенню способів походження термінів сфери інформаційних технологій в англійській та українській мовах. Установлено шляхи утворення відносних термінів української та англійської терміносистем. Виявлено стратегії перекладу термінів сфери інформаційних технологій з англійської мови українською.

Ключові слова: інформаційні технології, термін, метафора, переклад.

BONDARENKO Olexsandr METAPHORS IN IT TERMINOLOGY: TRANSLATION INTO UKRAINIAN

In this article the most frequent ways of term formation of IT industry in English and Ukrainian languages are discussed with a special focus on occurrence of metaphor in the terminology. The paper examines metaphorical terms that are used in IT terminology in English and their translation into Ukrainian. The research begins by identifying the principal conceptual and structural characteristics of IT metaphorical terms in English. Next, various strategies used to render these terms into Ukrainian are analysed. Furtheron, a variety of semantic and structural factors that complicate this rendering are studied. Tropes of all types are often thought of as difficult to translate, and they cause special problems in specialized languages. At the same time metaphors are extremely productive in specialized domains due to user-friendliness of the software. Software producers exploit the anthropocentric effect of metaphors, as proved by the numerous metaphorical terms found in IT vocabulary. The analysis of translation strategies taken from a range of IT texts shows consistency in rendering IT metaphors from English onto Ukrainian language. The analysis reveals some translation techniques: to translate IT metaphoric terms into Ukrainian: metaphor into same metaphor, metaphor into another metaphor with the shift of the metaphor's source domain, metaphor into non-metaphor to assure more informative rendering of the message. The study analyses the decision-making process translators go through in the course of translation. In short, the author argues that the use of strategy for translating English IT metaphors into Ukrainian can be attributed to extralinguistic, not only linguistic factors: the task specification, the client's request etc. The author claims that translation studies and translation didactics can benefit from the study of professional factors since they influence the translators' choices in the translation process.

Keywords: information technology (IT), term, metaphor, translation.

Переклад термінів мов спеціального призначення – одна з найскладніших проблем як для практиків, робота яких має починатися з аналізу спеціальної термінології, наданої клієнтом, так і для сучасного перекладознавства. В ідеальному світі наданий термінологічний глосарій має слугувати своєрідним дороговказом, який спрощує шлях перекладача до розв'язання перекладацьких проблем. Насправді ж, згідно з дослідженнями 2005, 2007, 2008 років, відсутність у перекладачів навичок усвідомленої роботи з термінологією, здатності використовувати програмне забезпечення з обробки та менеджменту термінологічних даних тощо є чи не найкритичнішими для індустрії

[10; 12, 13]. Перекладознавці, не маючи доступу до сучасних термінологічних баз а часто і за абсолютно відсутності таких баз, здебільшого фокусуються на визначенні морфологічних, структурних або комбінаторних властивостей термінологій безвідносно спеціальних підмов, у межах яких вона функціонує [11].

Термін – найбільш семантично навантажена частина в підмові будь-якої галузі. Створення термінології у галузях, які є відносно новими або такими, чий розвиток відбувається надзвичайно динамічно, здебільшого покладається на перекладачів, що опосередковано конструюють і вербалізують нову концептуальну сферу знань.

Об'єктом дослідження стали вихідний та перекладений тексти сфери інформаційних технологій (ІТ), зокрема, термінологічні глосарії мультимедійних продуктів корпорації Майкрософт англійською та українською мовами. Предметом – онтогенез термінологічної системи сфери інформаційних технологій в українській мові. Матеріалом слугували терміни мультимедійних продуктів корпорації Майкрософт. Серед завдань дослідження: визначення співвідношення абсолютних та відносних термінів сфери ІТ в англійській та українській терміносистемах; встановлення шляхів утворення відносних термінів української терміносистеми; виявлення помилкових стратегій термінотворення та причин таких помилок.

Терміносистеми мов спеціального призначення містять одиниці, за способом походження яких можна виділити абсолютні та відносні терміни. Все розмаїття значень абсолютних термінів –термінологічне, відносні ж – загальноживані лексеми, які набувають термінологічних значень у певному контексті [8].

Кількість абсолютних термінів типу *download device, Microsoft account, Windows error report* у вибірці термінології мультимедійних та розважальних продуктів англійською мовою становить 23%. До відносних термінів на кшталт *season pass, ink, trim, pin to Start* віднесено 77%. В українській терміносистемі абсолютні терміни типу *рукописні дані, масштабування та заповнення, Диспетчер рекламних повідомлень* становлять 53%, відносні: *абонемент на сезон, обтинати, творчі інструменти, чарівне виділення* – 47%.

Враховуючи те, що сфера інформаційних технологій характеризується динамікою і міждисциплінарністю, кількість термінів, що створюється за допомогою метафоризації шляхом надання загальноживаному слову нового значення, доволі значна. Терміни-метафори: *drop-down menu (розкривне меню), lock screen (екран блокування), party (команда)* поєднують у собі ознаки терміну – мовного знаку, що позначає наукове поняття спеціальної галузі знань, – та метафори (перенесення значення за асоціацією або подібністю [9]).

Терміни-метафори бувають номінативні, концептуальні, як-от *scene* (у програмі 3D Builder ‘*полотно, на якому можна створити 3D-об'єкт*’); когнітивні – метафори, що ґрунтуються на подібності процесів (*orbit* ‘*переміщувати по орбіті*’); образні – метафори-аналогії, що ґрунтуються на порівнянні наукових понять і речей навколишнього світу (*ink* ‘*рукописні дані*’).

Близько 40% відносних термінів вибірки англійською мовою –номінативні, створені шляхом звуження основного значення слова або використання його метафоричного значення. Слід відзначити, що такий спосіб утворення термінів властивий не лише виключно підмові ІТ [8]. Кількість англійських термінів, утворених шляхом образних (*photo burst, magic select*) концептуальних (*custom canvas, navigation pane*) та когнітивних (*drop-down menu, extrude down*) переносів – 21%, 18% та 12% відповідно.

Процес створення складних та складених термінів, у цілому, відбувається за схожими принципами. Так, наприклад, складний номінативний термін *Windows Insider* ‘*Оцінювач Windows*’, що номінує користувача, який отримує ранній доступ до нових функцій та бере участь у розробці системи [18], містить загальноживаний термін *Insider* в значенні ‘*особа, яка має доступ до ексклюзивної інформації*’ [13] та назву компанії, продукція якої передана на тестування. Складні терміни можуть утворюватися одним зі шляхів творення відносних термінів повністю, або частково, за рахунок метафоризованого кореня. Так, зокрема, в терміні *Gamertag* ‘*аватар гравця*’ корінь *pic* у складі термінів, подібних до цього (наприклад, *account picture, userpic, profile pic*) мають термінологічне значення ‘*невелике зображення, що використовується для персоналізації користувачів веб-мережі, програм*’ тощо.

Образні терміни, в основі яких – зіставлення наукового поняття та явищ навколишньої дійсності, зазвичай набувають термінологічного значення в складі складеного або складного терміну [10]. Так, наприклад, термін *party* означає ‘групу гравців, які зібралися, щоб разом грати в певну гру’, і використовується, в тому числі, як частина складених термінів, як-от *party options* ‘параметри команди’.

Концептуальні терміни здебільшого виникають внаслідок переосмислення термінів іншої галузі і є особливо продуктивними, коли йдеться про відтворення іншої реальності, наприклад, у програмі *Fresh Paint*, інструменти для створення зображень в якій мають дотичні до інструментарію художників і навіть мають відповідні номінації, як-от *oil* ‘масляна фарба’, *canvas* ‘художнє полотно’ тощо.

В основі когнітивних метафор – подібність сутності двох понять, процесів, які ці поняття позначають. Когнітивна метафора не лише формує уявлення про об’єкт, а й визначає спосіб та стиль мислення про нього. Так, зокрема, термін *sticky selection* ‘закріплене виділення’ означає тип виділення кількох об’єктів у порівнянні зі звичайним, при якому при клацанні на інший об’єкт виділення поточного знімається.

Як уже зазначалося, переклад термінології посідає важливе місце в процесі локалізації програмних продуктів, адже тексти цих продуктів часто містять нові поняття, відсутні в мові перекладу. Визначення шляхів творення термінів у мові оригіналу та перекладу можуть допомогти як у пошуку відповідника за відсутності усталених глосаріїв або термінологічних баз, так і в створенні нового терміну за відсутності відповідника в мові перекладу. Пошук відповідника ускладнює також той факт, що терміни сфери інформаційних технологій в англійській мові – часто відносні терміни, утворені номінативним шляхом, в українській – когнітивним і образним [2]. Простий відповідник загальноживаному слову, від якого утворено термін у вихідній мові, не завжди відповідає такому у мові перекладу. Переклад термінів на позначення схожих процесів або функцій може збігатися, призводячи до омонімії [3].

Переклад метафоричних термінів, які часто позначають нові поняття і є семантично вмотивованими, має відбуватися через переосмислення їх складових частин [6]. Відтворення таких термінів у перекладі може відбуватися зі збереженням образності, зі зміною образності або із втратою образності, наявної в терміні вихідною мовою.

Можна констатувати збереження образності в таких парах термінів інформаційних технологій, як *Shuffle all* – тасувати все; *Season pass* – абонемент на сезон; *Advanced diagnostics page* – сторінка розширеної діагностики. За відсутності безпосередньої можливості відтворення образності в художніх текстах теоретики перекладу радять передавати образність мовленнєвої метафори іншими засобами або в іншому місті, аби компенсувати втрату метафоричності [7] що для термінології, однак, не релевантне.

Про зміну образності йдеться, наприклад, коли еквівалентом терміну *Gamertag* стає псевдонім гравця. *Tag* – в буквальному значенні ярлик “механізує” гравця, “вбудовує” його в структуру гри, наділяє термін образністю, яка не зберігається в українському еквіваленті. Повну втрату метафоричності можна констатувати, коли в еквівалентному терміні збережено лише семантичне значення, як-от *Party* – команда, *My stuff* – Мої дані тощо.

Відсоток відносних термінів англійською мовою, в яких збережено образність при перекладі українською, становить 54%. Зміну образності довелось констатувати в 8%, втрату (повну або часткову) – в 30% випадків. Враховуючи те, що предметом аналізу були термінологічні глосарії мультимедійних продуктів переважно розважального характеру збереження образності при перекладі забезпечує, в тому числі, й прагматичні цілі виробників програмного забезпечення, популярність продукту серед споживачів.

БІБЛОГРАФІЯ

1. Академічний тлумачний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua>.
2. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кринець О.М. Фахова українська мова: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 272 с.
3. Гінзбург М. Видове протиставлення віддіслівникових іменників на позначення опредметнених процесів у слов’янських мовах. Українська мова 2 (2011). С. 30–43.

4. Дорошенко С. М. Формування та розвиток української термінології нафтогазової промисловості : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук/ С.М. Дорошенко – Київ, 2004. – 24 с.
5. Д'яков, А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти. К.: вид. дім КМ Academia, 2000. – 218 с.
6. Дядюра Г. М. Функціональні параметри образності в науковому стилі (на матеріалі текстів природничих та технічних наук) : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Г. М. Дядюра. – К., 2001. – 22 с.
7. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури / В. І. Карабан. – Частина II. – Вінниця: Нова Книга, 2001. – 303 с.
8. Циткина Ф. А. Терминология и перевод: (К основам сопоставительного терминоведения). Вища школа. – 1988. – 155 с.
9. Collins Dictionary: Definition, Thesaurus and Translations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.collinsdictionary.com>
10. Terminology Management Practices and Trends: LISA Terminology Management Survey [Electronic resource]/ ed. Arle Lommel. LISA, 2005. Режим доступу: http://www.lisa.org/index.php?eID=tx_nawsecuredl&u=8762&file=fileadmin/filestore/terminology_report_2005.pdf&t=1269012084&hash=d1be2a4b4daf6ad053270425fbd2e47.
11. Thelen M. Relations between terms: a cognitive approach. The interaction between Terminology, Lexicology, Translation Studies and translation practice. *Linguistica Antverpiensia, New Series–Themes in Translation Studies* 1, 2002. Режим доступу: <https://lansts.uantwerpen.be/index.php/LANS-TTS/article/view/15>.
12. Terminology: An End-to-End Perspective: SDL Research Paper [Electronic resource]. SDL, 2008. Режим доступу: http://www.sdl.com/en/globalizationknowledgecentre/research_results/terminology-an-end-to-end-perspective.asp.
13. Translation Memory Questionnaire – Results [Electronic resource]. ITI, 2007. Режим доступу: <http://www.iti.org.uk/uploadedFiles/surveys/TMSurvey-Results.pdf>.
14. <https://support.microsoft.com/uk-ua/help/4028370/windows-join-the-windows-insider-program>

REFERENCES

1. Akademichnyi tlumachyi slovnyk ukrayins'koyi movy [Academic Dictionary of Ukrainian Language]. Access mode: <http://sum.in.ua>.
2. Vasenko, L.A., Dubichynskyi, V.V., Krynets', O.M. (2008). Fakhova ukrayins'ka mova. [Specialised Professional Ukrainian language]. Kyiv.
3. Ginzburg, M. (2011) Vydove protystavleniya viddiyeslivnykovykh imennykiv na poznachennya opredmetnykh protsesiv u slovyans'kykh movakh // *Ukrayins'ka mova* [Specific Contrasting of Verbal Nouns on Denotation of Objectified Processes in Slavic Languages // Ukrainian Language]. Kyiv.
4. Doroshenko, S.M. (2004) Formuvannya ta rozvytok ukrayins'koyi terminologiyi naftohasovoyi promyslovosti: avtoreferat na zdobuttya nauk. stupenya kand. filolog. nauk. [The formation and development of Ukrainian terminology of oil and gas industry. – Manuscript. Dissertation for scientific degree of Candidate of Philological sciences] Kyiv.
5. D'yakov, A.S. (2000) Osnovy terminotvorenniya: semantychni ta sotsiolinhvistychni aspekty [Fundamentals of terminology: semantic and sociolinguistic aspects]. Kyiv.
6. Dyadyura, H.M. (2001) Funktsionalni parametry obraznosti v naukovomu styli (na materialy tekstiv pryrodnychikh ta tekhnichnykh nauk): avtoreferat dys. kand. filol. nauk [Functional Parametres Imagery in Scientific Style (on the material of naturalistic and technical sciences texts). Manuscript. Dissertation presented for candidate academic degree in philology.]. Cherkasy.
7. Karaban, V.I. (2004) Pereklad angliiskoi naukovoї i technichnoi literatury. Gramatychni trudnoschi, leksychni, terminologichni ta zhanrovo-stylistychni problemy [Translation of English scientific and technical literature. Grammatical difficulties, lexical, terminological and genre-stylistic problems]. Vinnytsia.
8. Tsitkina, F. (1988) Terminologiya i perevod (K osnovam sopostavitel'nogo terminovedeniya) [Terminology and Translation]. K.
9. Collins Dictionary: Definition, Thesaurus and Translations. Access mode: <https://www.collinsdictionary.com/>
10. Terminology Management Practices and Trends: LISA Terminology Management Survey (2005) [Electronic resource]/ ed. Arle Lommel. LISA, Access mode: http://www.lisa.org/index.php?eID=tx_nawsecuredl&u=8762&file=fileadmin/filestore/terminology_report_2005.pdf&t=1269012084&hash=d1be2a4b4daf6ad053270425fbd2e47.
11. Thelen, M. (2002) Relations between terms: a cognitive approach. The interaction between Terminology, Lexicology, Translation Studies and translation practice. *Linguistica Antverpiensia, New Series–Themes in Translation Studies* 1, Access mode: <https://lansts.uantwerpen.be/index.php/LANS-TTS/article/view/15>.
12. Terminology: An End-to-End Perspective: SDL Research Paper (2008) [Electronic resource]. SDL. Access mode: http://www.sdl.com/en/globalizationknowledgecentre/research_results/terminology-an-end-to-end-perspective.asp.
13. Translation Memory Questionnaire – Results [Electronic resource]. ITI. (2007) Access mode: <http://www.iti.org.uk/uploadedFiles/surveys/TMSurvey-Results.pdf>.
14. <https://support.microsoft.com/uk-ua/help/4028370/windows-join-the-windows-insider-program>.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Олександр Бондаренко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, директор Translatel Ltd.

Наукові інтереси: теорія та практика перекладу, контрастивна лінгвістика, методика викладання перекладу.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Oleksandr Bondarenko – PhD in Contrastive Linguistics, associate professor at Chair of Translation, Applied and General Linguistics of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, CEO at Translatel Ltd.

Scientific interests: contrastive linguistics, translation studies, translation didactics.

УДК 81'255

ПЕРЕКЛАД ЯК ОСНОВА ОБМІНУ ХУДОЖНІМ ДОСВІДОМ: ІСТОРИЧНИЙ ШТРИХ

Ольга БІЛОУС (Кропивницький, Україна)

e-mail: olga_bilous@yahoo.com

БІЛОУС Ольга. ПЕРЕКЛАД ЯК ОСНОВА ОБМІНУ ХУДОЖНІМ ДОСВІДОМ: ІСТОРИЧНИЙ ШТРИХ

Літературно-критичну діяльність Людвіга Якобовського і Георга Адама – дослідників і популяризаторів української літератури в німецькомовному ареалі – слід розглядати як активних учасників творення німецько-українських культурних взаємодій. Вони зміцнили у 90-х рр. XIX століття, бо їхня результативність була позначена спільною метою українських і німецьких діячів. У цьому плані І.Франку та О.Кобилянській належала роль посередників. Їм надавали дієву допомогу Леся Українка, Михайло Коцюбинський, Осип Маковей, Денис Лукіянович, Володимир Гнатюк, Іван Труш, Роман Сембратович, Остап Грицай. Творчість Івана Франка та Ольги Кобилянської – переконливий приклад, коли діячі національної літератури в одній іпостасі успішно здійснюють дві істотно різні функції – оригінальну й перекладну.

Ключові слова: художній переклад, історія перекладу, літературно-критична діяльність, реценція, національна література, взаємозв'язок, культура, спадок, громадськість.

BILOUS Olga. TRANSLATION AS A BASIS FOR THE EXCHANGE OF EXPERIENCE: HISTORICAL VIEW

*The literary-critical activity of Ludwig Jacobowski and Adam Georg – the researchers and promoters of the Ukrainian literature in the German-speaking region – should be regarded as active participants in the creation of the German-Ukrainian cultural interactions. In the 90's of the XIX century they were strengthened because their effectiveness was marked by the common goal of the Ukrainian and German activists. The role of moderators in this sphere belonged to Ivan Franko and Olha Kobylianska. They were provided with effective assistance by Lesya Ukrainka, Mykhailo Kotsiubynskyi, Osyp Makovei, Denys Lukiianovych, Volodymyr Hnatiuk, Ivan Trush, Roman Sembratovych and Ostap Grytsai. The creative work of Ivan Franko and Olha Kobylianska is a convincing example, when the figures of the national literature successfully perform two essentially different functions – original and translation – in one incarnation. This is evidenced by the letters of Adam Georg, addressed at different times to the Ukrainian writers. Interesting details that are worthy of attention are in the letters of Adam Georg to Ivan Franko. Another fact of literary interchange, which has not been yet known in the literature about Olha Kobylianska and her interrelations with the German culture, was found out. This is the autograph of May 26, 1905, which Adam Georg received as a commentary on his article devoted to the Ukrainian literature and published in the journal *Das literarische Echo* of May 15, 1905. It should be emphasized that fruitful activity of Olha Kobylianska was dictated primarily by the interests of the Ukrainian culture. This applies even to those moments when the writer promoted the works of the German (Ludwig Jacobowski) and Bulgarian authors (Petko Todorov). At the same time, Adam Georg's similar connections have broader nature. However, it is impossible to identify the degree of direct acquaintance of the German reader, for example, with the Russian, Bulgarian or Ukrainian literature. Why? The answer to this question should be sought in the unequal socio-historical conditions under which the named kinds of literature were developed. That is also the reason for their natural or unnatural "integration" in the public consciousness of the German-speaking countries – Austria and Germany.*

Key words: literary translation, translation history, literary-critical activity, reception, national literature, interconnection, culture, heritage, public.

Розглядаючи факти з історії німецько-українських літературних контактів XIX–XX століть (**об'єкт**), не можна не відзначити, що панівний рух внутрішньо літературних зв'язків розгортався навколо проблем художнього перекладу (**предмет**). Тому закономірними є ті зусилля з боку українських письменників Івана Франка, Ольги Кобилянської, Осипа Маковея, Остапа Грицая, а також зарубіжних Людвіга Якобовського та інших членів берлінського літературного гуртка “Die Kommenden”, які власними перекладами доносили українську літературу до свідомості зарубіжних читачів та німецькомовну літературу до українського читача. Переклад був і є активною художньою силою, в якій найбільш повно виразається тенденція системного осмислення розмаїття факторів у процесі міжнаціональних літературних взаємин (**актуальність**).

Ольга Кобилянська як перекладач завжди вбачала своє завдання в поширенні творів українських авторів німецькою мовою, розглядаючи переклад у контексті обміну художнім досвідом (**завдання**). З цією метою вона активно підтримувала безпосередні контакти з носіями мови мети – Геогром Адамом, Людвігом Якобовським, Карлом Кауцьким. Цей факт підтверджує лист Л. Якобовського від 25 жовтня 1898 року, в якому він просить О.Кобилянську повідомити, хто перекладає його твір українською мовою.

Людвіг Якобовський, як і Ольга Кобилянська, Іван Франко й Осип Маковей, порушував питання взаємодії національних культур у безпосередній залежності від їхнього поступального взаємозбагачення шляхом перекладу. А це, в свою чергу, відкривало можливість пізнання духовних цінностей певного народу. Ця тенденція рельєфно виявилася в практиці О. Кобилянської, Л. Якобовського, І. Франка. Водночас концепція